

Wrocław, dnia 3 października 2019 roku.

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870), informuję o sposobie załatwienia petycji z dnia 15.07.2019 roku (data wpływu: 15.07.2019 r.).

W przedmiotowej petycji wniósł Pan o wszczęcie postępowania sprawdzającego dotyczącego parku w Chocianowie, na którego terenie, w dwóch częściach zabytkowego założenia parkowego, w dniach 29-30.06.2019 roku odbyły się dwudniowe imprezy masowe z rozbudowanymi scenami. Wskazał Pan, że powodem zawiadomienia mogą być uszkodzenia spowodowane przez pojazdy wjeżdżające na teren zabytkowego parku w dniu 29.06.2019 roku oraz w dniu 30.06.2019 roku, a także rozstawiane na terenie parku prądotwórcze agregaty spalinowe. Dodatkowo wniósł Pan również o wszczęcie postępowania sprawdzającego dotyczącego drzewa palącego się w trakcie imprezy plenerowej w dniu 30.06.2019 roku. Ponadto zawniósł Pan o podjęcie działań zmierzających do zakazu organizacji imprez masowych na terenie parku w Chocianowie.

Bardzo dziękuję za zaangażowanie w problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności dotyczącego założenia parkowego na terenie Chocianowa, które objęte zostało ścisłą ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr A/3507/182 z dnia 31.05.1956 roku. Pragnę podkreślić, że Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz Kierownik Delegatury w Legnicy WUOZ we Wrocławiu dostrzegają wagę podniesionego przez Pana problemu i wpływy omawianych elementów na zabytkowe założenie parkowe, jakim jest park w Chocianowie.

Pragnę również podkreślić, iż organ administracji publicznej związany jest naczelnymi zasadami, wyróżnionymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096) oraz w przepisach ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067), które określają właściwość rzeczową organu konserwatorskiego.

W wyniku zgłoszonej przez Pana ewentualnej możliwości uszkodzenia struktury zabytkowego założenia parkowego, organ podjął odpowiednie czynności w zakresie

przeprowadzenia kontroli przestrzegania i stosowania przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wobec zabytku, jakim jest park w Chocianowie; czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniu 18.09.2019 roku.

W wyniku kontroli nie stwierdzono uszkodzeń trawników czy też uszkodzeń innych elementów wchodzących w skład zabytkowego założenia parkowego, w tym sugerowanych w treści petycji uszkodzeń terenu przez wjeżdżające pojazdy. W trakcie czynności kontrolnych dokonano oglądu wskazanego przez Pana „palącego się drzewa” i ustalono, że drzewo wskazane przez Pana i przedstawione na fotografii dołączonej do wiadomości przesłanej drogą mailową w dniu 16.07.2019 roku jest w gatunku kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum* L.), lecz wskazane uszkodzenia nie stanowią efektów podpalenia drzewa. Drzewo to posiada tzw. listwę, najprawdopodobniej mrozową, powstałą w wyniku spadku temperatury - jest to typ pęknięcia bocznego, spowodowanego nagłym spadkiem temperatury powietrza. Objawia się powstaniem charakterystycznej warstwy tkanki przyrannej, tzw. kalus, biegnącej wzdłuż pęknięcia. Ciemny kolor jest wynikiem wysięku soków.

Dodatkowo podkreślić należy, iż organ konserwatorski posiada ograniczone prawa w stosunku do zakazu organizacji imprez masowych na terenie zabytkowego założenia parkowego. Przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie przewidują wyrażonego wprost obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora na przeprowadzenie na terenie wpisanym do rejestru zabytków takich przedsięwzięć jak impreza masowa czy inne imprezy organizowane przez właściciela. Właściciel parku w Chocianowie w ramach ustawowego obowiązku opieki nad zabytkiem winien mieć na uwadze troskę o zachowanie właściwego stanu zarówno zabytkowego parku jako całości, jak i jego poszczególnych składników przyrodniczych (drzew i krzewów), ma też obowiązek właściwego zabezpieczenia i utrzymania zabytku w jak najlepszym stanie - i w tym zakresie właściciela parku z należytego wykonywania tego obowiązku Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków może rozliczać w ramach swoich ustawowych powinności, wdrażając w razie potrzeby procedurę kontrolną lub nakazową. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie ma jednak możliwości ograniczania uprawnień właścicielskich w zakresie takim jak bieżące użytkowanie zabytku, i nie może np. z góry zakazywać organizacji przedsięwzięć podobnych do omawianych, bez poparcia dowodowego zakładając *a priori* ich szkodliwy wpływ na substancję zabytkowego parku. Jeżeli właściciel zgodził się na zorganizowanie na jego nieruchomości imprezy masowej, to - przy spełnieniu przez organizatora imprezy ustawowych wymagań związanych z odpowiednim jej przygotowaniem - burmistrz, pozostający zgodnie z brzmieniem art. 24 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych organem właściwym dla wydawania zezwolenia, nie ma podstaw do odmowy jej przeprowadzenia wyłącznie z powodu objęcia terenu ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków. Pamiętać należy jednak, że odpowiedzialność za ewentualne negatywne skutki wyrażenia zgody na przeprowadzenie imprezy masowej w zabytkowym parku poniesie jego właściciel.

Po otrzymaniu informacji, iż na terenie zabytkowego założenia parkowego planowana jest organizacja imprezy masowej, Kierownik Delegatury w Legnicy WUOZ we Wrocławiu skierował na ręce Burmistrza Miasta Chocianów pismo informacyjne w sprawie omawianych powyżej aspektów związanych z organizacją imprez masowych na terenie zabytkowego założenia zieleni. W piśmie wskazano m.in., że zabytkowy kompleks parkowy to z założenia komponowane miejsce sprzyjające zarówno ludzkim kontaktom, jak też ciszy i pogłębianiu świadomości natury. Wskazano również, iż niezbyt często zdarza się, aby tego typu obiekt mógł być bez przeszkód przystosowany do uroczystości; w takich przypadkach warunki przyjęcia przez ogród zabytkowy tego typu okazjonalnych funkcji powinny być jasno zdefiniowane poprzez właściwe planowanie imprez i określenie bezpiecznej ich liczby w taki sposób, aby zapobiec naruszeniu historycznej struktury. Dodatkowo podkreślono, iż zagrożenie dla założenia stanowić może dodatkowe wyposażenie stosowane na imprezach, naświetlenie i nagłośnienie (poprzez sposób i miejsce montażu, fizyczne oddziaływanie), oraz zbyt duża liczba uczestników. Zagrożeniem zabytkowej struktury historycznego parku w sensie ogólnym może być zbyt duża komercjalizacja jego przestrzeni, zwłaszcza w obiektach komponowanych jako romantyczne-krajobrazowe, choć pamiętać należy także o miejscach w obrębie części historycznych, zwłaszcza miejskich parków, w założeniu przeznaczonych do prowadzenia imprez i wyposażonych w tym celu w odpowiednie urządzenia (muszle koncertowe, amfiteatry).

Reasumując podkreślam, że organ konserwatorski nie ma prawnych możliwości zakazu organizacji imprez na terenie zabytkowego założenia parkowego w Chocianowie. Niezależnie od powyższego organ będzie weryfikował działania właściciela z zakresie sprawowanej opieki zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.), który wskazuje, że opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury. W przypadku stwierdzenia sprawowania niewłaściwej opieki nad zabytkiem podjęte zostaną stosowne, przewidziane odpowiednimi przepisami kroki.

Otrzymało:

- adresat.
- s/a teczka obiektu – Chocianów – park.

DG/JW.

Zastępca Dolnośląskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu

mgr Daniel Gibski

